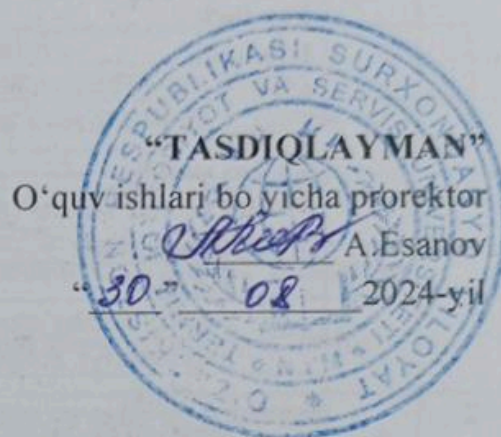

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
TERMIZ IQTISODIYOT VA SERVIS UNIVERSITETI

PEDAGOGIKA NAZARIYASI VA TARIXI
FANI BO'YICHA

SYLLABUS
(Sirtqi)

Bilim sohasi: 100000 – Gumanitar
Ta'lim sohasi: 110000 – Pedagogika
Ta'lim yo'nalishi: 60110100 – Pedagogika va psixologiya

Modul / FAN SYLLABUSI
Pedagogika va ijtimoiy-gumanitar fanlar
fakulteti
60110100-Pedagogika va psixologiya

Fan nomi:	Pedagogika nazariyasi va tarixi
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	PedNT111
Yil:	2024-2025
Semestr:	3-4
Ta'lim shakli:	Sirtqi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	120
Ma'ruza	12/10
Amaliy mashg'ulotlar	4/4
Laboratoriya mashg'ulotlari	-
Seminar	-
Mustaqil ta'lim	104/106
Mashg'ulot o'tuvchi professor-o'qituvchilar	Djumayeva D.I.
Kredit miqdori:	5
Baholash shakli:	Imtihon <i>hosima / test</i>
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi (FM)

FMI	Fanni o'qitishdan maqsad – bo'lajak o'qituvchilarni zamonaviy pedagogika fanining nazariy-tarixiy asoslari va o'qituvchi mahoratiga doir bilimlar bilan qurollantirish. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi talablari asosida ta'lim-tarbiya jarayonini oqilona tashkil etish, pedagogik merosdan samarali foydalanish, real ta'lim amaliyotida yuksak pedagogik madaniyat va texnikani namoyon eta olishga o'rgatish.
-----	--

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar.

1.	Ta'lim nazariyasi.
2.	Tarbiya nazariyasi.
3.	Ta'lim tizimi.
4.	Ta'lim shakllari, turlari.

Ta'lim natijalari (TN)

Bilimlar jihatidan:

TN1	pedagogika fanining nazariy asoslari;
TN2	ta'lim-tarbiya-nazariyasi;
TN3	ta'lim tizimi;
TN4	ta'lim-tarbiya berishning shakl va vositalari.

Ko'nikmalar jihatidan:

TH6	pedagogik faoliyat;
TH7	ta'lim-tarbiyani tashkil etish;

TH8	ta'lim tizimi va turlari;
TH9	ta'lim qonuniyati.

Fan mazmuni		
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M) III semestr		
	Soat	
M1	Pedagogika tarixi fan sifatida. Ibtidoiy jamoada tarbiya.	2
M2	Eng qadimgi davrlardan VII asrgacha ta'lim-tarbiya va pedagogik fikrlar.	2
M3	VII asrdan IX asrning birinchi yarmigacha O'rta Osiyoda tarbiya, maktab va pedagogik fikrlar.	2
M4	Sharq Uyg'onish davrida pedagogik fikrlarning rivojlanishi. Sharq Uyg'onish davrida ta'limiy-axloqiy fikrlar rivoji.	2
M5	XIV asrning ikkinchi yarmi va XVI asrda Movaraunnahrda tarbiya, maktab va pedagogik fikrlar rivoji. Alisher Navoiy, Abdurahmon Jomiy va Jaloliddin Davoniylarning ta'limiy-tarbiyaviy qarashlari.	2
M6	Eng qadimgi davrlardan XVI asrgacha ayollar ta'lim va tarbiyasi mazmuni. XVII asrdan XIX asrning yarmigacha tarbiya, maktab va pedagogik fikrlar rivoji.	2
Jami soat:		12

Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M) IV semestr		
	Soat	
M1	XIX asrning 2-yarmi – XX asrning 1-choragida Turkiston o'lkasida tarbiya, maktab va pedagogik fikrlar.	2
M2	XVII asrdan XX asrning 1-choragida Turkiston o'lkasida ayollar ta'limi masalasining faollashishi va yoritilishining pedagogik sharoitlari.	2
M3	1924-1991-yillarda O'zbekistonda ta'lim tizimi va pedagogik fikrlar rivoji. Mustaqil O'zbekiston ta'lim tizimi. Mustaqillik yillarida pedagogik fikrlar rivoji.	2
M4	Eng qadimgi davrlardan XIX-asrning birinchi yarmida jahon pedagogika fanining rivojlanish tarixi. Ya.A.Komenskiyning pedagogik nazariyasi.	2
M5	Hozirgi davrda jahon mamlakatlari ta'lim tizimi va pedagogika fani rivoji.	2
Jami soat:		10

Mashg'ulotlar shakli: amaliy (A) III semestr		
	Soat	
A1	Jamoa tarbiya ob'ekti va sub'ekti sifatida. Tarbiyaning umumiy metodlari. O'quvchilarni falsafiy dunyoqarashga tayyorlash. Tarbiya turlari (aqliy, iqtisodiy, ekologik, fuqarolik, ma'naviy-axloqiy, oila, jismoniy, estetik)	2
A2	Pedagogik menejment nazariyasi va amaliyoti. Boshqaruvning nazariy asoslari.	2

	Ta'lim muassasasida metodik ishlarni boshqarish. Ta'lim muassasasining ichki boshqaruvi. Korreksion pedagogika asoslari. Inklyuziv ta'lim (INCLUSIVE EDUCATION). Inklyuziv ta'lim siyosatining huquqiy asoslari.	
	Jami soat:	4

Mashg'ulotlar shakli: amaliy (A) IV semestr		Soat
A1	Munavvar Qori Abdurashidxonov va Is'hoqxon To'ra Ibratlarning yangi usul maktablarini tashkil etishdagi ma'rifatparvarlik xizmatlari. 1. (5-sinf Tarbiya fani "Men va mening ajdodlarim" IV-bobi misolida)	2
A2	Abdulla Avloniyning pedagogik faoliyati va ta'lim-tarbiya haqidagi qarashlari (7-sinf Tarbiya fani "Axloq va tarbiya" IV-bobi misolida) XVII asrdan XX asrning 1-choragida Turkiston o'lkasida ayollar ta'limi masalasining faollashishi.	2
	Jami soat:	4

Mashg'ulotlar shakli: mustaqil ta'lim mavzulari III semestr		Bajarilishi	soat
MT1	Pedagogika tarixi fan sifatida.	Og'zaki savol javob	10
MT2	Eng qadimgi davrda yozuvning paydo bo'lishi.	Mavzuga doir ma'lumot to'plash	10
MT3	"Avesto" da ta'lim-tarbiyaga oid fikrlar.	Taqdimot tayyorlash	10
MT4	Hadis ilmining paydo bo'lishi Imom Al-Buxoriy, At-Termiziyning asarlarida pedagogik g'oyalari.	Mavzu bo'yicha ma'lumot to'plash	8
MT5	Tasavvuf ilmining paydo bo'lishi.	Taqdimot tayyorlash	8
MT6	Abu Abdulloh Muhammad ibn Muso al-Xorazmiyning didaktik g'oyalari.	6 talik krossvord tayyorlash	8
MT7	Abu Rayhon Beruniyning pedagogik qarashlari.	6 talik test tuzish	8
MT8	Ahmad Yassaviyning pedagogik g'oyalari.	Ma'lumot to'plash va asoslash	8
MT9	Amir Temur o'g'itlarining tarbiyaviy ahamiyati	Taqdimot to'plash	8
MT10	Alisher Navoiyning pedagogik qarashlari.	Ma'lumot to'plash	10
MT11	Jahon Otin Uvaysiyning qizlar maktabi	Taqdimot tayyorlash	8
MT12	Munis Xorazmiyning "Savodi ta'lim" asarining didaktik ahamiyati	Taqdimot tayyorlash	8
	Jami		104

Mashg'ulotlar shakli: mustaqil ta'lim mavzulari IV semestr		Bajarilishi	soat
M1.	Muhammad Sodiq Qoshg'ariyning pedagogik qarashlari	6 talik test tuzish	6
M2.	Abdulla Avloniyning asarlaridagi pedagogik g'oyalari.	Mavzuga doir ma'lumot to'plash	6
M3.	Munavvar Qori Abdurashidxonov va Is'hoqxon To'ra Ibratlarning yangi usul maktablarini tashkil etishdagi ma'rifatparvarlik xizmatlari.	Taqdimot tayyorlash	6
M4.	Qadimgi Sharq donishmandlari tarbiya haqida.	Mavzu bo'yicha ma'lumot to'plash	6
M5.	Qadimgi Sparta va Afina maktablarida ta'lim-tarbiya.	Taqdimot tayyorlash	6
M6.	Iogann Genrix Pestalotsining pedagogik g'oyalari.	6 talik krossvord tayyorlash	6
M7.	Yan Amos Komenskiyning pedagogik g'oyalari.	6 talik test tuzish	6
M8.	AQSH, Yaponiya, Germaniya davlatlari ta'lim tizimi.	Ma'lumot to'plash va asoslash	6
M9.	Jahonda pedagogika fanining rivojlanishi tarixi.	Taqdimot to'plash	6
M10.	G'arbiy Yevropa mamlakatlarida ta'lim-tarbiya.	Ma'lumot to'plash	6
M11	Ya.A.Komenskiyning pedagogik nazariyasi.	Taqdimot tayyorlash	6
M12	XIX-asrning oxiri – XX asrda G'arbiy Yevropa, AQSH, Rossiyada reformatorlik pedagogikasi va uning asosiy yo'nalishlari.	Taqdimot tayyorlash	6
M13	Rus pedagog olimlarining g'oyalari. K.D.Ushinskiyning pedagogik merosi. L.N.Tolstoy asarlaridagi pedagogik g'oyalar.	6 talik krossvord tayyorlash	6
M14	XXI-asr jahon ta'lim tizimidagi global tendensiyalar.	6 talik test tuzish	6
M15	1945-1991-yillarda O'zbekistonda ta'lim tizimi va pedagogika fani rivoji.	Ma'lumot to'plash va asoslash	6
M16	Mustaqillik yillarida O'zbekiston Respublikasi ta'lim tizimi.	Taqdimot to'plash	6
M17	Mustaqillik yillarida O'zbekiston Respublikasi ta'lim tizimi. Mustaqillik yillarida pedagogika fanining rivojlanishi.	Ma'lumot to'plash	6
M18	Yangi O'zbekiston Respublikasi rivojlanish jarayonida ta'lim-tarbiya islohotlari: Sh. M. Mirziyoyevning ta'lim-tarbiyaga oid fikrlari. (8-sinf Tarbiya fani "Taraqqiyot va biznes-ilm-fan va yaratuvchanlik mevasi" IV-bobi misolida)	Taqdimot tayyorlash	4
Jami:			104

Asosiy adabiyotlar:	
1.	Izbullayeva G Pedagogika nazariyasi va tarixi. 2-qism [Matn] darslik- Buxoro. "Sadriiddin Salim Buxoriy" Durdona, 2023 yil.
2	PEDAGOGIKA NAZARIYASI VA TARIXI (1-qism). S.O. Sharifzoda, O.A. Otajonov, N.R. Kufimurotova, A.A. Matmurotov, A.D. Raximova, 2023 yil.
3	B.S. Abdullayeva, A.U. Umarov, B.N. Saidova. "Pedagogika nazariyasi va tarixi" Darslik. – T. Nodirabegim nashriyoti, 2015-yil.
4	5.Sh.S.Shodmonova, G.N.Ibragimova, F.O.Mirzayeva. "Pedagogika nazariyasi va tarixi". Darslik. T.: SANO-STANDART, 2022.
5	
Qo'shimcha adabiyotlar:	
1	Mirziyoyev Sh.M. "Niyati ulug' xalqning ishi ham ulug', hayoti yorug' va kelajagi farovon bo'ladi". 3-jild. – T.: "O'zbekiston", 2019. – 400 b.
2	Mirziyoyev Sh.M. "Milliy tiklanishdan – milliy yuksalish sari". 4-jild. – T.: "O'zbekiston", 2020. – 400 b.
3	O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 23-sentabrda qabul qilingan "Ta'lim to'g'risida"gi ORQ-637-sonli Qonuni.
4	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 28 yanvar 2022-yildagi "2022-2026-yillarga mo'ljallangan yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi 60-sonli Farmoni.
Axborot manbalari:	
1	www.tdpu.uz
2	www.pedagog.uz
3	www.ziynet.uz
4	www.edu.uz
5	tdpu-INTRANET. Ped
6	https://oecdcentre.hse.ru/newsletter3.7

Talabning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 (90-100) baho olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi

lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yoritib olsa;
- fanning mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'ymas;

tasavvurga ega bo'lsa;

- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli mavzulardan biri bo'yicha ilmiy maqola chop ettirgan bo'lsa;

b) 4 (70-89) baho olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi

lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushingan bo'lsa;

- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- fan bo'yicha konspektini puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- v) 3 (60-70) baho olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:
- fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilmasa;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.
- g) quyidagi hollarda talabning bilim darajasi qoniqsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin:
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayorgarlik ko'rilgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

O'QITUVCHII TO'G'RSIDA MA'LUMOT

Muallif:	Djumayeva Dildora Isroilovna Termiz iqtisodiyot va servis universiteti "Pedagogika" kafedrasi o'qituvchisi.
E-mail:	dzumayevad7@gmail.com
Tashkilot:	Termiz iqtisodiyot va servis universiteti "Pedagogika" kafedrasi. Ergasheva O.N. – Termiz davlat universiteti "Pedagogika va ijtimoiy ish" kafedrasi katta o'qituvchisi, PhD.
Taqrizchilar:	Xolov O.CH – Termiz iqtisodiyot va servis universiteti "Pedagogika" kafedrasi pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) v.b dotsent.

Mazkur Sillabus Termiz iqtisodiyot va servis universiteti o'quv-uslubiy Kengashining 2024-yil 30 avgustdagi 4 sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur Sillabus Termiz iqtisodiyot va servis universiteti Pedagogika va ijtimoiy-gumanitar fanlar fakultetining 2024-yil 28 avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

Mazkur Sillabus "Pedagogika" kafedrasining 2024-yil 24 avgustdagi 4-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv-uslubiy bo'lim boshlig'i:
Fakultet dekani:
Kafedra mudirini:
Tuzuvchi:

Z.To'raev
S.Bazarov
T..Avliyaqulov
D.Djumayeva